

Open brief aan PvdA Hilversum

Vliegveld Hilversum, 20 januari 2022

Geachte mevrouw Kalk, Beste Jacqueline,

Graag nodigen wij u, als fractievoorzitter PvdA Hilversum, uit voor een persoonlijke kennismaking met het Bestuur van de Stichting Vliegveld Hilversum. U bent van harte welkom voor een kopje koffie in ons vliegveldrestaurant, een plaats waar waarschijnlijk ook veel van uw kiezers altijd met veel plezier naar de vliegactiviteiten op ons groene weiland kijken. Of op grote hoogte overheen vliegen als ze van Schiphol onderweg zijn naar een strand in Zuid-Europa.

Met veel interesse hebben wij het standpunt gelezen van de PvdA Hilversum met betrekking tot het volbouwen (met maar liefst zo'n 600 tot 1.000 woningen) van vliegveld Hilversum d.d. 24 juni 2021.

Uw tekst is hier te vinden: <https://hilversum.pvda.nl/wonen/wonen-of-vliegen/>

U gooit dus een flinke Hilversumse kei in het water. Wij hebben niet eerder gereageerd omdat wij dachten dat u nog wel contact met ons zou zoeken. Dat bleek helaas een verkeerde veronderstelling.

Onze reactie is een *long read* van maar liefst 7 bladzijden. We zijn er even goed voor gaan zitten want de uitwerking van uw plan is schokkend te noemen. Uw plannen houden namelijk in het geheel geen rekening met de nationale belangen en innovatie inzake duurzaamheid in de luchtvaart, de recreatieve functie van vliegveld Hilversum (voor vliegers en bezoekers) en de natuur in dit gebied, ontstaan in de ijstijd en nog steeds intact. Er is een nieuwe provinciale weg voor nodig om die woonwijk in de wei te ontsluiten; een woonwijk die volgens u zo groot moet worden als de Hilversumse Meent of de Kerkelanden. Met veel breder asfalt en ook nieuw asfalt door bos en weiland tussen N201 en A27. Uw plan houdt ook geen rekening met de mensen die nu langs wegen wonen, bijvoorbeeld in Nieuw Loosdrecht en in Hollandse Rading. En met al het extra verkeer dat een woonwijk en nieuw asfalt veroorzaakt.

Vliegveld Hilversum is onmisbaar

Vliegveld Hilversum vormt een onmisbare schakel in de veiligheid voor vliegers boven Midden Nederland. Nederland heeft ten opzichte van Duitsland, Engeland, België en Frankrijk een zeer lage luchthavendichtheid. Tussen Apeldoorn (Teuge) en Breda (Seppe) is er geen enkel ander vliegveld beschikbaar dan Hilversum. Het is het enige groene vliegveld in de gehele randstad. Alleen al daarom is verplaatsen geen goed idee. Bovendien zijn er geen alternatieven in de randstad meer voorhanden.

Er hebben zich op het vliegveld de laatste 80 jaar allerlei ecologische processen kunnen voltrekken zonder dat er sprake is van noemenswaardige versturende menselijke invloeden. Flora en Fauna hebben zich daardoor vrijwel ongestoord kunnen ontwikkelen.

Het terrein vormt de overgang van het zand/heide gebied naar het Noorderpark, het poldergebied van Westbroek/Tienhoven. Een gebied in de overgang van zand naar veen, van droog naar nat, van hoog naar laag, van voedselarm naar voedselrijk. De fauna foerageert vanuit het bos-/heidegebied naar het weide-/poldergebied. Onder meer ree, das, boomarter, bunzing worden hier aangetroffen. Het betreft een uniek gebied: een overgangsgebied ook wel gradiënt genoemd. In dit soort overgangsgebieden worden de meest unieke ecologische en landschappelijke rijkdommen aangetroffen. Het betreft hier een van de laatste nog goed intact zijnde gradiëntgebieden van de hele Utrechts-Gooise heuvelrug. De betrokken natuur- en milieuorganisaties zijn van plan om op korte termijn een actuele inventarisatie te maken van de diverse natuurwaarden in en rond vliegveld Hilversum. Daarnaast maken deze organisaties zich grote zorgen over de gevolgen voor natuur en milieu langs de Noodweg als daar ook nog eens extra verkeer van 600-1000 woningen overheen komt zetten.

De aanleiding is woningnood

Wij kennen als betrokken burgers de problematiek m.b.t. de woningnood natuurlijk ook. Wij vinden de initiatieven die u in Hilversum neemt om meer betaalbare woonruimte in sociale woningbouw en voor starters te creëren uitstekend. Een grote factor in Hilversum is ook dat er veel grote huizen door slechts 1 persoon bewoond worden, omdat doorstroming niet mogelijk is cq. het financieel gunstiger is om de huidige prijsstijgingen mee te maken als eigenaar. Dus te blijven zitten waar je zit.

Door slechte planologie, speculatie, en het gebrek aan adequate wetgeving op de woningmarkt, allemaal zaken waar politici wat aan hadden kunnen en moeten doen, moet er volgens u nu dus maar een vliegveld sneuvelen. Dat kan natuurlijk niet waar zijn!

We begrijpen de oorzaken van de woningnood en de noodzaak van meer woonruimte, maar dat mag natuurlijk niet een reden om uw verkiezingspijlen op “*uw makkelijke electorale doelwit*” vliegveld Hilversum te richten. Wij hebben als vliegveld namelijk ook democratisch verkregen rechten. We stellen ons maatschappelijk altijd zeer verantwoordelijk op en vliegveld Hilversum heeft op nationaal niveau nut voor vliegers en recreatieve bezoekers. Vliegveld Hilversum is een internationaal toegankelijk veilig vliegveld waar ontzettend veel meer gebeurt dan waar u weet van heeft. Over Nut & Noodzaak van vliegveld Hilversum hebben we eerder een nieuwsbericht geschreven op onze website. Lees:

<http://www.ehvh.nl/nieuws/65/nut-en-noodzaak-van-vliegveld-hilversum>

Wij horen vaak dat echte oplossingen voor de woningmarkt bijvoorbeeld zijn: het bouwen buiten de randstad (bijvoorbeeld in de bijna lege Flevopolder), het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt, het creëren van werkgelegenheid buiten de randstad, infrastructuur aanleggen (Lelylijn) en beter gebruik van de bestaande woningvoorraad (o.a. door splitsing), zeker voor de doorstroom van ouderen naar seniorenwoningen. In plaats van bouwen in de schaarse natuur, geliefd door de inwoners

van Het Gooi! Lees daarover ook bijvoorbeeld dit artikel van De Correspondent: <https://decorrespondent.nl/12375/over-deze-oplossing-voor-de-woningnood-hoor-je-nooit-iemand/2545901906625-48bfddfa>.

Uw voorstel is ondoordacht

Wij hebben nog nooit met u gesproken, en uw fractiestandpunt is ook zonder enig overleg met de vliegveldexploitant, de Stichting Vliegveld Hilversum, tot stand gekomen. Dat betreuren wij zeer. U gooit een verkiezingsbom in de maatschappij zonder zich te verdiepen in de wereld van de luchtvaart en zonder enige verantwoordelijkheid te nemen voor de desastreuze gevolgen van uw verkiezingsballon. Het is o.i. niet wat een gevestigde politieke partij als de Hilversumse PvdA, die opkomt voor de belangen van minderheden, zou behoren te doen. Want de luchtvaart is een waardevolle sector, maar kwantitatief een minderheid die u denkt te kunnen uitgummen zonder ook maar enig perspectief te bieden. Wij weten dat ook uw kiezers hier graag komen recreëren, en de overgrote meerderheid van Hilversummers staat positief tegenover vliegveld Hilversum en de natuur in het zuidelijk buitengebied die daarmee wordt beschermd. Het vliegveld is een pareltje van de Hilversum!

Voor u zijn vliegers electoraal kennelijk een “*easy target*”. Gewoon als PvdA even *framen* dat “*vliegers allemaal rijkeluiszoontje zijn*” en we asfalteren en verstenen het vliegveld gewoon even. Met dezelfde logica kan je de vijfde plas in Loosdrecht dempen, er 2.000 woningen bouwen en deze wijk ontsluiten met een brede provinciale weg richting de A2 bij Breukelen. En die watersporters met hun zeilbootje of sloep zijn volgens u vast ook allemaal rijkeluiszoontjes, die ook wel een plas verder kunnen zeilen. Of in Friesland wel verder kunnen met hun hobby.

Voor een vliegveld als vliegveld Hilversum is er geen alternatief in de randstad. Vliegveld Hilversum is de spil in een landelijke netwerk voor kleine luchtvaart, een onmisbare schakel. Vliegvelden als Ypenburg, Valkenburg en Soesterberg bestaan niet meer.

Door persoonlijk contact en door even met ons te komen praten waren uw beweringen en voorstellen waarschijnlijk niet tot stand gekomen. Wij ondervinden ook schade van uw *framing*, daarom willen wij uw bouwplannen graag puntsgewijs ontrafelen. We zijn namelijk echt boos en verontwaardigd over de onverantwoordelijke wijze waarop u politiek bedrijft.

Maar eerst nog even het volgende.

U wilt de Gooise natuur onherstelbare schade toebrengen

Het meest opvallende punt wat in uw politieke standpunt **volledig ontbreekt** is het vernietigen van een kwetsbaar natuurgebied. Vliegveld Hilversum heeft vanaf 1938 verstening en asfaltering in het zuidelijk buitengebied altijd voorkomen. Daardoor hebben we midden in het Gooi en Eemland nog steeds de gradiënt tussen bos, hei en wei in stand, als bijzonder provinciaal landschap uit de ijstijd. Ga eens praten

met het Goois Natuurreservaat, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Het vliegveld zelf is te beschouwen als nationaal erfgoed met drie start- en landingsbanen in een typische A-configuratie.

Door geplande woningbouw in Wijdemeren (300 op Ter Sype, maar die race is zeker nog niet gelopen gezien de omgevingswet!) en zoals u voorstelt 600 tot 1.000 op vliegveld Hilversum, zouden er samen dus 900 tot 1.300 woningen in het ongerepte weiland gebouwd moeten worden. Nog even afgezien van de speculaties over het vertrek van Defensie van de Korporaal van Oudheusdenkazerne, want dat zou misschien ook nog eens ruimte bieden voor (stel 700) woningen. Dat maakt samen dus zo'n 2.000 woningen? Met 3 personen per woning en zo'n 2 auto's per gezin zijn dat 6.000 mensen minimaal 3.000 auto's. Dat gaat dus nieuwe volumineuze verkeersstromen opleveren richting Diependaalselaan en Hollandse Rading. Voor de ontsluiting is er een provinciale weg nodig tussen de N201 en de A27, zo breed als de N201 waarover ook veel vrachtverkeer zal gaan rijden. Die weg loopt vanaf Intratuin zuidelijk van de Kerkelanden, langs de woonkernen van Loosdrecht over de Raaweg en Rading, over de Noodweg richting A27. Net zoals VVD Hilversum voorstelt. Waardoor er dramatisch meer sluipverkeer zal komen over de Tolakkerweg langs Hollandsche Rading en Groenekan (N417). Dus door het bos, vlak zuidelijk langs de Hilversumse hei, door de bossen richting snelweg. Daar is een aanzienlijke bredere weg voor noodzakelijk tussen N201 en A27, en op delen zelfs geheel nieuw asfalt. Ook het rustige woondorp Nieuw Loosdrecht wordt vol in het geluid gezet, zeker de huizen die aan die provinciale weg staan. Maar dat zijn in de Gemeente Wijdemeren toch niet uw stemmers, dus dat geeft niet?

Die 6.000 nieuwe bewoners doen meerdere verkeersbewegingen per dag. Denk aan woon-werk verkeer, halen-brengen van/naar scholen, supermarktbezoek, pizzacouriers, webshopbestellingen en andere huis-, tuin- en keukenleveranciers. Dat zijn samen met gemak 15.000 tot 20.000 verkeersbewegingen per etmaal. U creëert met uw plan een drukke woonwijk in het buitengebied een grote nieuwe verkeersproblematiek! Met als resultaat een onverminderde (want extra) verkeersdruk op de Loosdrechtseweg en de Diependaalselaan en het creëert een nieuwe drukke verkeersslagader door bos, hei en wei. Met een te verwachten grote toename van de verkeersdruk op de Tolakkerweg door Hollandse Rading richting Groenekan.

De hei zal voorgoed zijn rust voorgoed verliezen. Het fietspad over de hei tussen Kolhornseweg en Noodweg wordt een drukke racebaan voor fietsen, scooters, bakfietsen etc. Dat wordt dan namelijk de snelste weg naar de school van de kinderen of naar het centrum van Hilversum. Overigens; wij houden zeker ook van trouwe viervoeters, en dat is maar goed ook, want geen enkele andere diersoort zal op de Hilversumse hei kunnen overleven...

Graag reageren wij op een aantal alinea's van uw verkiezingsplan.

U schrijft: *"Omdat het belang van velen zwaarder weegt dan een dure hobby van enkelen."*

In de kleine luchtvaartsector gaat meer dan 200 mln euro om, biedt veel werkgelegenheid en biedt kansen aan jonge mensen die zich willen ontwikkelen in de luchtvaart als piloot, in de

techniek of in dienstverlening. Vliegen is vanaf je 14^e bereikbaar door lid te worden van een zweefvliegclub.

Alle belangenbehartigers in de Nederlandse Luchtvaart (General Aviation) zijn zeer geschrokken van uw verkiezingsplannen; de Koninklijke Vereniging van Luchtvaart (KNVvL), de Aircraft Owners & Pilots Association (AOPA), De Nederlandse Vereniging van Luchthavens (NVL), de Netherlands Association of Commercial Aviation (NACA) en de Stichting Duurzaam Vliegen (SDV), die elektrisch en hybride vliegen propageert.

U schrijft: *“De enige echte oplossing is dan ook bouwen, bouwen, bouwen. Alleen zijn er in Hilversum maar weinig plekken waar je echt grotere aantallen huizen kunt bouwen.”*

Misschien verwachten de mensen in Het Gooi helemaal niet van u om daarom onze kostbare natuur maar vol te bouwen, daarom wonen ze juist in Het Gooi. Misschien moet je die grote aantallen huizen bouwen op plekken in Nederland waar er nog wel voldoende ruimte is. En daar werk organiseren en infrastructuur aanleggen. Dát is pas planologisch toekomstbestendige keuzes voor Nederland doen!

U schrijft: *“Met één uitzondering, en dat is het vliegveld en Ter Sype, tussen Hilversum en Loosdrecht. Met een beetje goede wil kun je daar tussen de 600 en 1000 woningen bouwen en daarmee heel veel woningzoekenden gelukkig maken.”*

De natuurlijke overgang van bos naar hei naar weidelandschap (gradiënt) wordt voor eeuwig en altijd verwoest. Je maakt heel veel Gooise natuurliefhebbers niet blij met een woonwijk in de wei, waar je nu nog een natuurlijke overgang hebt naar de weilanden van Utrecht In de randstad is natuur schaars, en dat is juist de reden dat mensen in het Gooi wonen. U wilt dat kapot maken. Samen met de planvorming Ter Sype en het volbouwen van de Korporaal van Oud Heusdenkazerne (dat wil VVD Hilversum onderzoeken) wilt u misschien wel 2.000 woningen in de wei, en nieuw asfalt langs bos en hei. Dus een verstening en asfaltering van een gebied ter grootte van de Kerkelanden of de Hilversumse Meent, maar dan midden in de natuur van het zuidelijk buitengebied.

U schrijft: *“Het vliegveld is bij uitstek geschikt om te ontwikkelen tot een woonwijk. Alleen dan is het wel nodig dat het vliegveld verhuist. En verhuist wil zeggen: echt weg uit Hilversum.”*

Als een vliegveld verhuist dan zal er **in de randstad** een nieuwe plaats moeten worden gevonden voor een veilig vliegveld. Maar dan kan je misschien beter direct woningen op die nieuwe plaats gaan bouwen, want een vliegveld verplaatsen met alle accommodaties en infrastructuur is zeer kostbaar. Dat geld kunt u zich besparen. Er is midden in de randstad een vliegveld nodig vanwege de veiligheid voor vliegers, die kunnen anders nergens naartoe uitwijken. Aan de klimaattafels Luchtvaart is al geconstateerd dat elektrificering begint met kleine afstanden tussen kleine vliegveldjes. Zonder Vliegveld Hilversum wordt elektrisch vliegen door de randstad onmogelijk, het heeft een strategische positie in het midden van Nederland. We hebben op het vliegveld trouwens al een snellader voor elektrische vliegtuigen klaar staan,

in samenwerking met de Stichting Duurzaam Vliegen, gefinancierd met sponsorgeld van accountants- en adviesbureau PriceWaterhouseCoopers.

U schrijft: *“Het vliegveld veroorzaakt nu al veel geluidsoverlast.”*

Natuurlijk maken vliegtuigen geluid. Maar voor een vliegveld midden in de randstad is het aantal klachten relatief zeer laag. Wij bezitten, als exploitant Stichting Vliegveld Hilversum, zelf geen vliegtuigen, maar we voeren een actieve campagne richting piloten om niet over dorpen en steden te vliegen. We vliegen maatschappelijk verantwoord en behandelen alle klachten persoonlijk en serieus. Er vindt ook goed overleg plaats in de Commissie Regionaal Overleg Vliegveld Hilversum. Kom gewoon eens langs, in plaats van alleen aan *framing* te doen.

En dan hebben we het nog niet gehad over de Airbussen Boeings van Schiphol, die nu op grotere hoogte over Hilversum moeten vliegen vanwege de aanwezigheid van vliegveld Hilversum. Wij geven u graag uitleg over de *Aeronautical Chart The Netherlands* van de Landelijke luchtverkeersleiding (LVNL), dan begrijpt u de luchtruimstructuur beter.

U schrijft: *“Vliegen is een hobby die slechts voor een beperkte groep mensen bereikbaar is, het is een luxe en zeker geen noodzaak.”*

Mensen zullen altijd willen vliegen. Vliegen is voor iedereen bereikbaar die de passie en ambitie heeft. Het is een manier om grootstedelijke gebieden te ontsluiten. Er vindt in de sector volop innovatie plaats, denk aan vliegende auto's, drones voor personenvervoer en aandrijving op basis van waterstof en elektriciteit. Voor sommige mensen is vliegen gewoonweg een noodzaak omdat ze er voor zijn opgeleid en hun boterham mee verdienen. We leiden veel jonge mensen op tot zweefvlieger of motorvlieger of skydiver. Dat gebeurt in hechte clubs, verenigingen en bedrijven waar iedereen welkom is. De *General Aviation* (kleine luchtvaart) is ook de basis voor de grote luchtvaart, het is één grote biotoop, een prachtige community waar iedereen welkom is. Er is geen grote luchtvaart zonder kleine luchtvaart, geen topsport zonder breedtesport. We hebben stageplaatsen voor opleidingen als ROC vliegtuigmonteur, HvA Aviation Studies. We doen veel aan goede doelen, bijvoorbeeld Wings For All of de Stichting Hoogvliegers, die vliegen met zieke en gehandicapte kinderen.

U schrijft: *“Voor de gebruikers van het vliegveld zijn er goede alternatieven. Denk aan vliegveld Lelystad waar wel wat ruimte over is, of aan vliegveld Middenmeer. Er zijn gewoon heel veel vliegvelden in Nederland en dus heel veel alternatieven voor het uitoefenen van deze dure hobby.”*

Er zijn helemaal geen *“heel veel vliegvelden in Nederland”*! Nederland heeft juist aantoonbaar de laagste vliegveldichtheid van alle omliggende landen! U noemt valse alternatieven. Vliegveld Middenmeer is gezien zijn baanlengte, lage gewichtsklasse, ontbrekende accommodatie en ligging (vlak onder Den Oever bij de afsluitdijk!) in het geheel geen alternatief voor een vliegveld in de randstad. Vliegveld Lelystad is een gecontroleerd vliegveld van de Schipholgroep, het kan onze verkeersbewegingen in de lucht niet accommoderen (want daar vliegen waarschijnlijk binnenkort heel veel Boeings en Airbussen. Daardoor wordt de kleine

luchtvaart daar verdrongen, net als op Schiphol, waar een landing met een klein vliegtuig nu zo'n 360 euro kost... Want de Schipholgroep weet hoe je via het prijsmechanisme kleine vliegtuigen kan weghouden. Als je op dit niveau "oplossingsvoorstellen" doet dan plaats je jezelf echt geheel buiten de discussie.

U schrijft: *"En dan is de vraag: wat telt zwaarder: Het oplossen van de woningnood of een hobby voor de rijken. Voor de PvdA is het antwoord op deze vraag zonneklaar. Wij willen bouwen."*

Er is een groot nut en een grote noodzaak tot een klein vliegveld in midden Nederland. Wat hier namelijk ook gebeurt dankzij "de rijken" is een veilige landingsplaats voor Traumahelikopter, CO₂-snuffelvluchten van de Rijksuniversiteit Wageningen, inspectievluchten voor elektriciteitsnetwerk en gas-pijpleidingen, hoogtemetingen spoornet van ProRail, de eerste stappen van opleiding van professionele vliegers, mediavluchten voor foto en video opnamen, HUB voor korte elektrische vluchten, HUB voor urban mobility. Zonder vliegveld Hilversum zal er geen elektrisch vliegen in de randstad mogelijk zijn! En in geval van nood kunnen politie en leger hier ook terecht. We hoeven echt geen medaille, maar we willen het wel even zeggen.

Wat u waarschijnlijk ook niet weet is dat vliegveld Hilversum wordt bestuurd door onbezoldigde bestuurders van stichtingen, clubs en bedrijven. Die verdienen daar helemaal niets aan, doen het niet voor het geld, maar voor de passie. De mens zal altijd willen blijven vliegen. Doordat we hier een veilig vliegveld hebben voor onze 1.200 luchtporters kunnen ook professionele gebruikers veilig gebruik maken van EHHV, ofwel Europa – Holland – Hilversum.

U schrijft: *"Gelijke kansen voor iedereen, solidariteit, niet op je handen zitten, maar dingen doen."*

Op vliegveld Hilversum zijn er kansen voor iedereen; voor jonge én ervaren gebruikers, voor hobby, professionele doelen en recreatie voor niet vliegers. U bent zelf niet solidair met een (voor u electoraal blijkbaar niet belangrijke) grote groep luchtvaartliefhebbers. U zit inderdaad zeker niet op uw handen; u stelt de volgende dingen voor: de natuur verstenen en asfalteren, woningen en wegen bouwen door de wei en naast de hei. Kortom, Hilversum een nieuw verkeersinfarct bezorgen waar vlak boven straalverkeersvliegtuigen van en naar Schiphol vliegen. En u wilt, zonder enig overleg of redelijk alternatief, een streep zetten door het erfgoed vliegveld Hilversum (1938). Wat veel maatschappelijke onzekerheid geeft, waardoor er geen investeringen in energietransitie en duurzaamheid kunnen plaatsvinden.

Wij verwachten dat politieke partijen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en dat ze mét ons praten en niet óver ons.

We nodigen u en uw fractie heel graag uit voor persoonlijke kennismaking. De koffie staat voor u klaar het gezellige restaurant van ons mooie Vliegveld Hilversum. En misschien ziet u ook nog een mooie zonsopgang met avondrood in de ongerepte natuur!

Met vriendelijke groet,

Het Bestuur van de Stichting Vliegveld Hilversum